ReaderWorks

Standard

Nichita Stănescu

Dreptul la timp

1965

DREPTUL LA TIMP

I

Şi pietrele-au dat rod în ziua-aceea,
cînd iarna sta-n zenit la cerul ţării
şi-n coaja orelor rotunde
bătu, sfărîmător, pasărea Phoenix.

Şi aerul
se adăuga într-una,
deodată-ncremenind ca gheaţa mării
care striveşte-n sine trupul
urcatelor la suprafaţă
mortăciuni.

Era-n cutremuratul Februarie, de luptă
cînd ţara îşi cerea dreptul la timp
firesc, cum e culoarea pentru ochi
şi-auzul
menit ca să ia naştere-n timpane.

Era-n cutremuratul Februarie, de luptă,
cînd de şuierătura grea spre viitor
a trecerii de ancore-azvîrlite
se răsuci tăria, în cutele de aer
gîtul ereţilor deodată sugrumînd.

Şi grinda cerului, de aripi albe,
în locul lor, se-acoperi,
închipuind văzduhuri ce urmau să fie,
urcate dintr-o altă, mai demnă, temelie.

Era-n cutremuratul Februarie, de luptă,
cînd ochiul armelor întinse

privi-ndelung, cu gloanţe,
la tîmpla şi la pieptul nostru ridicat,
nebănuind stăpînii
că vremea lor îngheaţă
strîngîndu-le în blocul ei făptura
din ce în ce mai dens, mai apăsat.

Pînă şi pietrele-au dat rod
în ziua-aceea
cînd iarna sta-n zenit şi scînteia.
Cădea un val de moarte peste visuri,
dar moartea doar pe ea se ucidea.

II

Goana norilor albi, goana norilor lungi
mîna din urmă secundele.
Era-n cutremuratul Februarie,
cînd o femeie năştea în lume,
fiul ei primindu-şi dreptul la timp.

Zvîrli deodată spre cer
săgeata de piatră
a unui ţipăt.

Trupul copilului răsărea
greoi şi sigur, ca luna
din apele mării.

Şi-un orizont era, de femei,
cu globurile pîntecelor pămînteşti
acoperite de şorţuri negre.
Un orizont era, de femei gravide
care-o priveau.

În lume năştea o femeie.

Era în Februarie, sub roata de viscol,
cînd durerile facerii o-mbrăţişară,
ca un bărbat mult prea puternic,
cu braţe de plumb.

Goana norilor lungi, goana norilor albi,
mîna din urmă secundele, le izbea,
le rărea...

Cîte una se rătăcea
printre furnale, printre sîrme,
printre ziduri, pe căi ferate se rătăcea,
întîlnea ochii femeii şi-i strălumina,
întîlnea obrazul femeii şi-l colora,
întîlnea gura femeii şi-o arcuia,
întîlnea ţipătul femeii şi-l prefăcea
în stîlpul de care se sprijină cerul.

Şi-un orizont era, de femei,
cu globurile pîntecelor pămînteşti
acoperite de şorţuri negre.
Un orizont era, de femei gravide
care-o priveau.

Trupul copilului, greoi şi sigur,
continua să răsară
ca o bătaie a inimii din inimă,
ca o planetă ce se rupe
dintr-un soare.

Era în Februarie, sub roata de viscol,
cînd steagul cel mare-al zăpezilor
cădea aburind, la pămînt.

Şi bocancii cu ţinte-ai soldaţilor
îl sfîşiau ritmic,

iar şinele săniilor cu clopote
de alamă
în lungi bandaje îl tăiau,
pentru tîmplele înroşite,
pentru umerii zdrobiţi,
pentru piepturile împuşcate
ale celor care vegheau.

Dar o femeie năştea în lume.
Era în Februarie,
cînd fiul ei îşi primea
dreptul la timp,
cum marile-ntrebări îşi primesc
răspunsul
în istorie.

Şi-un orizont era, de femei,
cu globurile pîntecelor pămînteşti
acoperite cu şorţuri negre.
Un orizont era, de femei gravide,
care îi surîdeau greoi şi-ncrezător.

III

Dar i se păru deodată femeii
că nu-şi poate lua în braţe feciorul,
aşa cum nu poţi să ridici în braţe
un rîu.

I se păru că el i se rupe
de sîn,
aşa cum se rup cuvintele
de gură.

Căldura făpturii lui
– i se păru –

că se-nalţă din căldura trupului ei
spre norii încremeniţi.

Şi toate acestea le simţi
de neschimbat,
cum nu mai poţi să abaţi
o întîmplare
desfăşurată-n trecut.

I se păru femeii deodată
că fiul ei aleargă scînteind
către marile roţi dinţate
ale anotimpurilor,
şi că-şi aruncă umbra asupra lor,
biciuindu-le,
şi că roţile se urnesc din înţepenire,
cu şuier înalt,
şi iarna şi-aruncă trupurile-nfrigurate
în carcasa de frunze a primăverii,
şi primăvara şi-aruncă arborii-nfioraţi,
pe marea umflată a verii,
şi soarele verii, alunecînd, izbeşte
şi doboară fructele toamnei.
Şi toamna intră cu prora ei
de spărgător de gheaţă
în miezul alb al iernii,
şi-l despică, şi-l sfîşie,
şi-l frînge, şi-l rupe.

Femeia zvîrli spre cer
săgeata scînteietoare
a unui ţipăt de bucurie
pentru fiul ei.

Februarie-l veghea.

Umărul alb şi strălucitor i-l atinse
cu gestul cu care smulgi un sunet
din harfă
şi el era, într-adevăr !

Februarie-l veghea.

Cu mîinile îl pipăi, cu privirile,
cu auzul, cu mirosul, cu gustul,
cu toate deodată,
şi el era viu şi nevătămat.

Februarie-l veghea.

Şi îl îmbrăţişă cu sine însuşi,
cum îmbrăţişează inima sîngele
şi creerul ideile,
şi el era, întreg,
şi îşi primea dreptul la timp
firesc,
aşa cum primeşte ochiul deschis
chipul rîzînd sau plîngînd al lucrurilor.

Februarie-l veghea.

Timp antirăzboinic

BASORELIEF CU EROI

Soldaţii cei tineri
s-au aşezat în vitrină,
chiar aşa cum au fost găsiţi,
împuşcaţi în frunte,
ca să fie văzuţi s-au aşezat în vitrină,
respectîndu-şi întocmai
mişcarea lor ultimă,
profilul, braţul, genunchiul,
mişcarea lor ultimă,
cînd au fost împuşcaţi pe neaşteptate
în frunte
sau între omoplaţi cu acea flacără
mai subţire
decît un deget de copil care arată luna.

În urma lor a rămas goală baraca,
mirosind a obiele, a ţigări strivite,
a fereastră închisă.
Valizele de lemn care umplu baraca
mai clănţăne încă din fierul mînerelor,
aşa cum clănţăne luna
din fierul mînerelor
acum, cu puţin înainte de-a fi deschisă,
ca să se caute-n ea scrisorile vechi
şi fotografiile vechi
ale timpului.

Soldaţii cei tineri stau daţi cu ceară
pe feţe şi pe mîini, ca să lucească,
daţi cu ceară ca să lucească,
daţi cu ceară,
şi aşezaţi întocmai aşa cum erau
în secunda

cînd viaţa s-a rupt
şi moartea a-nghiţit secunda.
Stau aşa nemişcaţi,
ne-ncetînd să lucească,
şi noi ne uităm la ei cum am privi luna
răsărind chiar din mijlocul pieţii.

Pentru noi, care suntem acum de-o vîrstă
cu ei,
deşi ei stau de ani lungi în vitrină,
pentru noi, care i-am ajuns din urmă
şi trecem de ei,
şi inimă bătînd avem, şi memorie,
o proaspătă, din cale-afară de proaspătă
memorie,
soldaţii cei tineri s-au aşezat în vitrină
şi se imită pe ei înşişi într-una,
ca şi cum ar fi vii.

ENGHIDU

A murit Enghidu, prietenul meu,
care ucise cu mine lei.
(din poemul “Ghilgameş”)

I

Priveşte-ţi mîinile şi bucură-te,
căci ele sunt absurde.
Şi picioarele priveşte-ţi-le, seara,
drept cum stai,
atîrnînd spre lună.
Poate că sunt mult prea aproape
ca să mă vezi,
dar şi aceasta e altceva decît nimic.
Mă voi face depărtare,
ca să-ţi încap în ochi,
ori cuvînt,
cu sunete de mărimea furnicii,
ca să-ţi încap în gură.
Pipăie-ţi urechea şi rîzi
şi miră-te că poţi pipăi.
Pe mine însumi mă dor,
în scurta trecere.
Mi-am întins privirea
şi ea a întîlnit un copac,
şi el a fost !
Umerii priveşte-mi-i,
şi spune-ţi că sunt cei mai
puternici pe care i-ai văzut,
după iarbă şi bivoli,
căci fără pricină sunt aşa.
Cu ei mut depărtarea,
ca pe un sac de piele

la moara de vînt.
De-aceea cînd mă ard
în străfundul ochilor
niciodată atinsele de mine lumini,
suavă durere albastră-mi întind
peste creştet,
să-mi ţină loc de cer.
Şi dacă mă dor pe mine însumi,
cu rîuri,
cu pietre, cu o dungă de mare,
atît cît să-mi fie toate un pat,
totdeauna neîncăpător gîndului meu
în veşnică creştere,
o, n-am să ştiu că şi tu
te dori pe tine asemeni,
şi nu eu sunt acela
cu care vorbesc!

II

Ca să fie ceva între noi,
altcineva – sau eu
însumi – am botezat
ceea ce însumi eu făcusem,
rănindu-mă,
mereu împuţinîndu-mă, mereu murind,
cu vorbe de buzele mele spuse.
Şi pentru durerea cea mare,
albastru i-am zis,
tot fără pricină,
ori numai pentru că aşa mi-au
surîs buzele.
Te-ntreb, oare tu,
dacă asemenea ai spus, surîzînd,
cărei alte dureri i-ai spus astfel?

Desigur, înălţimea
pe care-am azvîrlit-o din ochi,
ca pe o suliţă fără întoarcere,
tu altcum ai mîngîiat-o,
pentru că mîinile tale,
gemene cu ale mele,
sunt absurde, şi-ar trebui
să ne bucurăm de aceste cuvinte trecînd
de pe o gură pe alta ca un rîu nevăzut,
căci ele nu există.
O, prietene, cum este albastrul tău?

III

Joc de treceri, mai iuţi, mai încete,
pentru ochiul meu
o dată cu mine creîndu-i pe
arbori, pietrele şi rîul,
deasupra mai încetului meu trup
tîrîndu-se de gînd,
asemenea caprelor, seara,
de funie.
Timpul, el singur peste tot, eu însumi,
şi după aceea.

IV

Şi cînd toate se şterg,
ca într-o scoică mările,
nimic nemaifiind, decît în ochii celor
care nu sunt,
trecerea durerii în trecerile
timpului, o, prietene,
asemenea fiind altcuiva,
eu nu voi mai fi,
căci un lucru asemenea altuia

nu există.
Ceea ce e unic el însuşi se doare pe sine,
măsurînd ca la toance,
în munţi, trecerea timpului,
ştiindu-se singur,
schimbînd cu jur împrejurul lui
nume de lucruri.

V

Ceea ce nu e fără de margini este,
pretutindenea călătoreşte,
pete mari întîlnind
cărora Timp le spun.
Ceea ce nu e pretutindenea este,
picioarele
mi le soarbe pînă la genunchi,
colţul inimii
mi-l izbeşte, pe gură îmi dansează.
Ceea ce nu e fără Timp este,
ca amintirea.
E asemenea văzului mîinilor, asemenea
auzului ochilor.

VI

Eu mor cu fiecare lucru
pe care îl ating,
stelele rotitoare ale cerului,
cu privirea;
fiecare umbră
pe care o arunc peste nisip,
sufletul mai puţin mi-l rămîne, gîndul
mai lung mi-l întinde; fiecare lucru
îl privesc cum aş privi moartea, rareori
uit aceasta, şi-atunci,

din nimic fac dansuri
şi cîntece, împuţinîndu-mă
şi smulgîndu-mi
bătaia tîmplelor, ca să fac din ea
coroane de mirt.

VII

Ieşi din cort, prietene,
să stăm faţă în faţă,
privindu-ne, să tăcem împreună,
mereu întrebîndu-ne
în sine celălalt dacă e,
şi cum pe sine însuşi se simte.
Joc de-a rostogolul, cu pietrele,
de undeva stîrnite, spre altundeva.

AMINTINDU-MI DE RĂZBOI

Un arc de întuneric aplec
atunci cînd las
fruntea să-mi cadă sub culori
şi uneori îmi pare că-i numai un răgaz
şi că se rupe timpul îmi pare alteori.

Pietrificat, auzul în romburi şi ovale
ferigă e în stratul de grafit.
Un fierăstrău cu dinţi de lucie răcoare
se-afundă-n trunchiul lui necontenit.

Mişcarea rece, sacadată
e dinainte înapoi,
cu dinţi de fierăstrău muşcînd se-arată,
reci, amintirile din noi.

Un arc de întuneric aplec cîteodată
şi o durere rece mă face să-l dezdoi.

Timpul revelațiilor

ARS POETICA

Îmi învăţam cuvintele să iubească,
le arătam inima
şi nu mă lăsam pînă cînd silabele lor
nu începeau să bată.

Le arătam arborii
şi pe cele care nu vroiau să foşnească
le spînzuram fără milă, de ramuri.

Pînă la urmă, cuvintele
au trebuit să semene cu mine
şi cu lumea.

Apoi
m-am luat pe mine însumi,
m-am sprijinit de cele două maluri
ale fluviului,
ca să le-arăt un pod,
un pod între cornul taurului şi iarbă,
între stelele negre ale luminii
şi pămînt,
între tîmpla femeii
şi tîmpla bărbatului,
lăsînd cuvintele să circule peste mine,
ca nişte automobile de curse,
ca nişte trenuri electrice,
numai s-ajungă mai iute la destinaţie,
numai ca să le-nvăţ
cum se transportă lumea,
de la ea însăşi,
la ea însăşi.

GENEZA POEMULUI

Se zgîlţîie învelişul,
        se modifică-ntr-una,
rîde şi plînge în acelaşi timp,
întipăreşte cerul şi mai jos, copacii,
se lasă privit pînă cînd el însuşi
devine privire,
se preface mort
        numai ca să-şi poată da duhul
în linişte, deasupra lui, păsările lovite
şi sufletele bătrîne, sortite pieirii.
Se face elice, rotindu-se înnebunitor,
îndepărtînd spre propriile lui margini
tot ce-i mai neînvins în el, mai tare,
mai solemn,
sau, transparent, se lasă străbătut,
adîncit în străfunduri miraculoase,
prin care frumoase cuvinte,
ca nişte peşti de platină,
dau elegant din coadă.
Oho, dar deodată totul dispare;
rămîne numai papirusul, hîrtia, piatra,
soldatul execută ordinul sergentului,
rigida mînă ascultă de rigidul suflet.

QUADRIGA

Lui Mihai Eminescu

Şuieră o quadrigă pe cîmpia
secundelor mele.
Are patru cai, are doi luptători.
Unul e cu ochii-n frunze, altul
cu ochii în lacrămi.
Unul îşi ţine inima înainte, în cai,
altul şi-o tîrăşte peste pietre,
în urmă.
Unul strînge frîiele cu mîna dreaptă,
altul tristeţea în braţe.
Unul e neclintit, cu armele,
celălalt cu amintirile.
Şuieră o quadrigă pe cîmpia
secundelor mele.
Are patru cai negri, are doi luptători.
Unul îşi ţine viaţa în vulturi,
altul îşi ţine viaţa
în roţile rostogolite,
şi caii aleargă,
pînă cînd sparg cu boturile
secunda,
aleargă-n afară, aleargă-n afară
şi nu se mai văd.

SAVONAROLA

Mi se-arătă Savonarola care-mi zise:
Să ardem copacii pe rugul vanităţilor,
să ardem iarba, grîul, porumbul,
ca să fie totul mai simplu!
Să sfărîmăm pietrele, să smulgem
rîurile din albie, ca să fie totul
mai simplu, cu mult mai simplu!
Să renunţăm la picioare,
pentru că mersul e-o vanitate.
Să renunţăm la privire,
pentru că ochiul e-o vanitate.
Să renunţăm la auz pentru că urechea
e-o vanitate.
Să renunţăm la mîini,
ca să fie totul mai simplu, cu mult
mai simplu!
Mi se-arată Savonarola în vis,
ca o rană veche a creerului lumii.
Mi se-arătă în vis
şi m-am trezit urlînd şi strigînd.

TURNARE DE SOARE PE PĂMÎNT

Pîlnie imensă de trupuri, în mişcare,
trupuri de oameni, trunchiuri de arbori,
trupuri de cai.
Pîlnie imensă, hohotitoare
prin care soarele-l turnai
ulei să ungă osiile lumii, nevăzute,
să treacă liber timpul, nescrîşnit.

Pîlnie-nfiptă în pămînt, în lavele acute
osificînd la suprafaţă cîte-un mit.

Noi doi ce suntem
– cu sprîncene luminoase
la buza pîlniei, fumegători,
cu proaspăt închegate-n aripi, oase –
printre atîţia alţii ce primesc,
direct în piept, direct în tîmple,
în arcade,
şuvoiul începînd cu noi
al lunecosului ulei, ce cade
pe trupuri şi pe trunchiuri, înapoi?

Imensă pîlnie de trupuri,
trecînd prin nori,
trecînd prin aer, rotitoare,
umplînd la nesfîrşit pămîntu-n miez,
şi-arareori
lucioasă, nefumegătoare.

INVOCARE

O, şi voiam să spun totul, tuturor.
Nu lăsam nici o umbră nedestăinuită.
Verdele, de-ar fi trecut pe lîngă firul
ierburilor,
mi-ar fi căzut din mîini piatra secundei
plesnită.

Voiam să-ţi spun, îţi spuneam imediat
orice, totul.
Aş fi murit de-aş fi lăsat
nevăzută, neauzită
o singură desfrunzire de aer trăită.
Mersul. Zborul. Înotul.

În nerăbdarea mea cea mare,
merele verzi le dădeam cu vedere,
cu auz – marea nemişcătoare, –
cu eternitate – ceea ce piere.

Chiar trupul meu de-atunci,
        rezemîndu-se
pe fluturătorul aer al acestui pămînt
cutremurîndu-se, îndepărtîndu-se,
        schimbîndu-se,
trecea nelinişţit în gînd.

* * * [Cum aş putea să-ţi spun întregul adevăr?]

Cum aş putea să-ţi spun întregul adevăr?
Ce-aş mai avea atuncea
        de vorbit cu mine?
Dar cum ar fi să nu-ţi spun totul,
        toate?
Cu ce cuţit, de unde să tai o limpezime
în două şi s-o-mpart
nici unuia întreagă, oprind la jumătate
silabele, privirea, şi vîna de pe gît,
din paisprezece să fac şapte reci carate,
din două braţe – unul, şi atît.

SCHIMBĂTORUL DE VITEZE

Cade-o frunză, şi-un sentiment
se-nfăşoară în jurul ei,
mult mai rapid căzînd spre lume.
Bate-o aripă, şi se-nfăşoară-n jurul ei
un sentiment,
mult mai rapid bătînd spre lume.
Trece-o femeie
şi-un sentiment o înfăşoară,
mult mai rapid trecînd pe lume.
Un nume strig şi-un sentiment
se înfăşoară-n jurul lui
şi-n jurul lumii.
Materia o mîngîi, abia atingînd-o
cu şuvoiul străveziu al cuvintelor mele
care o-nfăşoară, şi mult mai rapid
se-ntorc în moarte, lăsîndu-mă-n lume.

FANTOMA TIMPULUI PIERDUT

Mişcam eu deci, lucios, din umeri,
dar şi mai şi mişca fantoma.
Eu mă-nclinam, ea mult mai amplu,
dinspre Cartagina, spre Roma.

Mişcam eu deci genunchiul soare,
dar şi mai şi mişca fantoma.
Dacă treceam, ea, mult mai amplu,
trecea din ploaie în ninsoare.

Inima-n pietre de-mi suna,
mai tare, mult, bătea fantoma.
La case, sus, plesneau ferestre,
se zdrenţuia în brazi aroma.

Mişcam eu deci trecutul meu,
ca să-l ascult în vid cum saltă.
Dar decît el era fantoma
cu mult mai tristă, mai înaltă.

DESPĂRŢIRE DE O VÎRSTĂ

Totul ar fi trebuit să fie sfere,
dar n-a fost, n-a fost aşa.
Totul ar fi trebuit să fie linii,
dar n-a fost, n-a fost aşa.
Ar fi trebuit să fii un cerc subţire,
dar n-ai fost, n-ai fost aşa.
Ar fi trebuit să fiu un romb subţire,
dar n-am fost, n-am fost aşa.

Iarbă, pietre, arbori, păsări
voi sunteţi cu totul
şi cu totul altceva.
Mă privesc, m-aud, m-adulmec
şi îmi pare că visez.

Totul ar fi trebuit să fie sfere,
dar n-a fost, n-a fost aşa.
Totul ar fi trebuit să fie linii,
dar n-a fost, n-a fost aşa.

FICŢIUNILE ADOLESCENŢEI

O, voi ficţiuni,
dulce lemn de tei.
...Deseori răsfoiam cartea neliniştit
să văd dacă se termină bine.
Teiul m-a iubit
şi pe mine.

Pe viaţa tîmplei port
umbra frunzei lui.
Treceam aşa, vindecînd uscăciuni
cu ierburile cîmpului.

Bucuros de minuni
surîdeam pentru doi, pentru trei,
pentru toţi semenii mei.
O, voi ficţiuni,
dulce lemn de tei.

TEI NOCTURN

Spre şerpuitul pom în sus
prin seara atîrnînd fîşii,
la două case negre, dus
cu gîndul, gînduri regăsii.
Un fantomatic trup treceam
prin ziduri şi prin trunchiuri mari
şi încă un copil eram
printre-nţelepţii solitari
care-au murit de-atunci lăsînd
nocturnul tei, lemnos cercel,
lin, la urechea serii balansînd,
un leagăn pentru dat idei în el.

DESCOPERIREA STELELOR

Dau strigăt de plăcere pentru ora
care s-a-nţepenit aici,
        între genunchii mei,
cu mască roşie de capră jupuită
şi răsucită peste-un foc
        cu verzi scîntei.

Dau strigăt de plăcere, şi strigarea
înţepeneşte-n aer, ca un pod,
pe care trec retrageri de armate
cu trup verzui, miriapod.

Dau strigăt de plăcere, pînă piatra
asudă cu miros, făr' să se spargă,
şi-n mine-un trup străin adoarme
în echilibru înclinat, de algă.

INIMA

Bate, şi eu ştiu că bate
şi vreau eu să bată.
Bate şi-o aud într-una
şi nu mai vreau să bată
De fiecare dată, ca-ntîia dată.
De fiecare dată, ca ultima dată.
N-are culoare, n-are,
ca miezul de piatră,
ca miezul pietrii,
de-ar bătea miezul de piatră.
Nimeni n-a văzut-o niciodată.
Mint cei care spun c-au văzut-o
vreodată...
Ea bate, şi eu ştiu că bate,
şi vreau eu să bată.
O aud într-una,
pînă nu mai vreau să bată.
Dar auzul meu şi ea sunt doar o bucată,
un singur bloc de piatră nedespicată.

BASORELIEF CU ÎNDRĂGOSTIŢI

Iar nu mai suntem noi înşine,
nu mai ştim de unde începem şi unde
ne sfîrşim, în spaţiul dat,
rezemat pe coloana acestor secunde.
Iar ne sunt trupurile basoreliefuri
existînd din noi, anume,
numai jumătăţile-n mişcare
cele întoarse spre lume.
Iar se concentrează totul numai în ochi,
numai în sprîncene, numai în bărbie,
numai în braţul întins şi atît,
restul încetînd să mai fie.
Iar suntem înscrişi într-un cerc,
şi nu mai ştim de unde începem şi unde
ne sfîrşim, în spaţiul dat
rezemat pe coloana acestor secunde.

CÎNTEC [Amintiri nu are decît clipa de-acum]

Amintiri nu are decît clipa de-acum.
Ce-a fost într-adevăr nu se ştie.
Morţii îşi schimbă tot timpul între ei
numele, numerele, unu, doi, trei...
Există numai ceea ce va fi,
numai întîmplările neîntîmplate,
atîrnînd de ramura unui copac
nenăscut, stafie pe jumătate...
Există numai trupul meu înlemnit,
ultimul, de bătrîn, de piatră.
Tristeţea mea aude nenăscuţii cîini
pe nenăscuţii oameni cum îi latră.
O, numai ei vor fi într-adevăr !
Noi, locuitorii acestei secunde
suntem un vis de noapte, zvelt,
cu-o mie de picioare alergînd oriunde.

ARTEMIS

Tigrii sunt zvelţi, fiindcă-i iubeşte ea.
Ea e Artemis ! Ea poate, ea ştie.
Palisandrii se-nchină cu umbră grea,
cînd trece şi sună sandaua ei vie.
Ea-şi ţine inima în trupul meu
şi coama şi-o ţine în ramuri.
E arcul ei vertical curcubeu !
De degete-i flutură flamuri.
Ea e Artemis ! Vorbeşte cînd vrea.
Tace cînd vrea, ca delfinii.
Ea vede zigzaguri numai de stea
şi gîndeşte ca iarba, în linii !
Ea-şi ţine timpul în reci nisipuri
dintr-o clepsidră de noapte-zi.
Dacă vrea ea, pe chip, şapte chipuri
ca ale mele-i pot străluci !

MARELE OCHI AL IERNII

Ochi mare, nu te vezi decît tu,
noi suntem imagini rapide
curbîndu-ne, atunci, acu,
şi rupţi ca raza în lichide.
Alunecăm pe emisfera ta,
sculpturi în relief, de aer,
şi ţărmul pleoapei reci şi grea
ne-nfige-n furci de gene verzi,
cu vaier.
Şi ne-ntîmplăm, pierim, ne stingem
pe irisul în contemplare,
dar nu-ţi suntem priviri, ci ningem
în iarna ta, ochi mare, tu, ochi mare.

ADOLESCENŢI PE MARE

Această mare e acoperită de adolescenţi
care învaţă mersul pe valuri,
        în picioare,
mai rezemîndu-se cu braţul, de curenţi,
mai sprijinindu-se de-o rază ţeapănă,
        de soare.
Eu stau pe plaja-ntinsă
        tăiată-n unghi perfect
şi îi contemplu ca la o debarcare.
O flotă infinită de yole. Şi aştept
un pas greşit să văd, sau o alunecare
măcar pîn-la genunchi în valul diafan
sunînd sub lenta lor înaintare.
Dar ei sunt zvelţi şi calmi, şi simultan
au şi deprins să meargă pe valuri,
        în picioare.

FRUNZIŞURI

Se-apropie aniversarea
frunzelor lovite de ploaie.
Amintirea întîmplărilor mele
vine din viitor, nu din trecut.
Deci spun: se vor dărîma mari frînghii
de ploaie
prin aerul umed care ne-a-nfăşurat
înserările.

Inimă, inimă, planetă misterioasă,
suflete, suflete,
aer prin care se-apropie
imaginile tale tandre, puţin fluturate
de respiraţia mea.

S-apropie aniversarea
frunzelor lovite de ploaie,
aniversarea pietrelor de caldarîm
în care
potcoava lunii va izbi,
cînd voi trece ridicat în şa,
aniversarea bicicletelor rezemate de zid,
aniversarea
numerelor de licean purtate la mînecă,
aniversarea tuturor vorbelor care
ţin în dinţii literelor
dorinţele, dragostea...

Inimă, inimă, planetă misterioasă
pe care mi-ar fi plăcut să trăiesc
şi să mor.

CÎNTEC DE DIMINEAŢĂ

Stau în jurul meu,
în cercuri tot mai largi,
cerurile mov şi cerurile-albastre.
Unele sunt clare, altele sunt vagi...
Şi-mi mut pasul şi cu el se mută
cerurile mov şi cerurile-albastre,
care-mi muşcă faţa şi-apoi mi-o sărută.

Timpul e mirat, şi-o aţipire
duce rînd pe rînd, din trupul meu,
ba o mînă, ba un ochi subţire,
într-o linişte fără culori, mereu.
Dar mă strigi, lumină, şi-n timpane
glasul ca la geamul îngheţat irumpe,
se ivesc mirate, diafane
capete, şi ochi şi tîmple.

Sar din somn prea repede şi prea grăbit,
stînd aproape fără trăsături
pînă cînd mă dibuie, m-a şi găsit
masca-ntîiei tale dulci făpturi.

Şi-mi încerc din nou puterea-ntreagă:
cerurile mov şi cerurile-albastre
rînd pe rînd de ele însele mă leagă,
cînd cu toatele şi cînd sihastre,
c-un odgon de nevăzut, în care
se prefac iar, rînd pe rînd,
sentimentele din mine-n revărsare,
colorînd, arzînd, strigînd.

CORESPONDENŢE

Frenezia verde de-a fi iarbă
şi tăcerea moale, odihnind în lemn,
au venit ca să-mi absoarbă
tot ce e-n tristeţea mea solemn.
Şi m-aş apăra, dacă lăsarea
de amurg, aproape fumegînd,
nu mi-ar ridica la nouri întristarea,
nu mi-ar coborî cuvintele din gînd
şi le-ar ţine-n aer, adiate,
ca profilul vinelor pe piept.
Trup prea viu, curmînd la jumătate
tot ce legii tale-i e nedrept.

PARCĂ DORMIM ŞI VISĂM, ÎMI SPUSE EA

Parcă dormim şi visăm, îmi spuse ea,
şi eu am crezut-o, pentru că devenea
mai grea sau mai uşoară după voie
asemenea păsărilor în zbor.

Alergam în sus pe scările de beton
şi ea ridica din îmbrăţişarea mea
doi ochi lucioşi, argintii,
spre un cer inventat chiar atunci.

Privirea ei topea zidurile,
îmi rănea obrajii din care
sîngele-mi izbucnea spre trecut
nedureros, în cascadă.

Parcă dormim şi visăm, îmi spuse ea.
Alergam în sus. Scara de beton
se sfîrşise de mult. Şi clădirea.
Trecuserăm şi de viitor. Cuvintele
rămăseseră în urmă. Şi poate nici noi
nu mai eram.

CÎNTEC [Tu ai un fel de paradis al tău]

Tu ai un fel de paradis al tău
în care nu se spun cuvinte.
Uneori se mişcă dintr-un braţ
şi cîteva frunze îţi cad înainte.
Cu ovalul feţei se stă înclinat
spre o lumină venind dintr-o parte
cu mult galben în ea şi multă lene,
cu trambuline
        pentru săritorii în moarte.
Tu ai un fel al tău senin
de-a ridica oraşele ca norii,
şi de-a muta secundele mereu
pe marginea de Sud, a orei,
cînd aerul devine mov şi rece
şi harta serii fără margini,
şi-abia mai pot rămîne-n viaţă
mai respirînd, cu ochii lungi, imagini.

SPIRALĂ ALBASTRĂ, SFÎŞIETOARE

Spirală albastră, sfîşietoare,
zidind aerul acestei seri
şi ce dulce-amară ninsoare
stîrneşte prezenţa ta în încăperi.
Sar paturile trăgîndu-şi pe ele
un anotimp nocturn, european.
O, violentă mişcare de stele,
pe bolta ce-abia o visam...
De aer eşti, de aer sunt.
Unul prin altul ne-ndepărtăm spre poli,
abia ducînd o frunză lipită de vînt,
ca pe braţul unor înotători.

* * * [La stînga se-nclina, la dreapta]

La stînga se-nclina, la dreapta,
yola aceea dementă,
după cum te strîngeam de tare în braţe,
după mirosul de algă sau mentă.
Scria un alfabet rapid,
cu litere de apă, de sepii, de peşti.
Cuvintele erau numai două:
Sunt, Eşti...
Şi păreau că se scufundă, galeş,
în luciul monoton, adormitor,
sau leneşe prin norii leneşi
se-ntretăiau cu olandezul zburător...
Zigzag iubit, visat aproape,
pe mări de caraibi şi de sargase,
al inimii eliberate din sclavia
ţărmului strict, de nervi şi oase !

ÎNSERARE MARINĂ

Şi liniştea-i suptă-n vîrtej monoton,
de pietrele lungi.
Mi-amintesc ca prin fum
        îmbinatele dungi
ale sprîncenelor tale...

Desigur adorm,
        pe nebăgate de seamă adorm
spre ţărmul mării neroditoare.
Liniştea-i suptă-n vîrtej uniform
şi vin sentimentele – o ştiu
după foşnetul ierbii, verzui şi tîrziu,
după pocnetul monoton din cristale.

Vin sentimentele prin iarbă, tîrînd
un soare prelung şi o lună prelungă,
        arzînd.
Îţi vor găsi gleznele,
        îţi vor izbi gleznele
cu umbre de fosfor
        te vor izbi în curînd.

E marea aproape şi nefoşnitoare.
O ştiu după scoicile-nfipte
        în pietrele lungi,
după gustul surîsului tău, ca de sare.

Şi liniştea-i suptă-n vîrtej uniform.
Desigur adorm. Surîzînd o să-adorm.
Cu ochii deschişi,
în picioare.

POEM

Tu pluteşti ca un vis de noapte
deasupra sufletului meu.
Îţi sprijini tîmpla
de inima mea, ca de o piatră roşie,
şi aştepţi să-ţi spun numele
tuturor lucrurilor
pe care eu am isprăvit de mult
să ţi le mai spun.
Gura mea e-n tăcerea
        cea mai desăvîrşită,
înclinată ca mătasea unui steag
într-o zi fără vînt.
O, nu pleca nicăieri!
Îmi voi rupe inima cu un singur gest
al mîinii,
ca să răsară durerea care ştie
numele durerii,
ca să răsară dragostea mea de bărbat
care ştie numele tău ciudat, de femeie.

CĂTRE GALATEEA

Îţi ştiu toate timpurile,
toate mişcările,
toate parfumurile,
şi umbra ta, şi tăcerile tale,
şi sînul tău
ce cutremur au şi ce culoare anume,
şi mersul tău, şi melancolia ta,
şi sprîncenele tale,
şi bluza ta, şi inelul tău, şi secunda
şi nu mai am răbdare
şi genunchiul mi-l pun în pietre
şi mă rog de tine,
naşte-mă.

Ştiu tot ce e mai departe de tine,
atît de departe,
încît nu mai există aproape –
după-amiaza, după-orizontul,
dincolo-de-marea...
şi tot ce e dincolo de ele,
şi atît de departe,
încît nu mai are nici nume.
De aceea-mi îndoi genunchiul şi-l pun
pe genunchiul pietrelor, care-l îngînă.
Şi mă rog de tine,
naşte-mă.

Ştiu tot ceea ce tu nu ştii niciodată,
din tine.
Bătaia inimii
care urmează bătăii ce-o auzi,
sfîrşitul cuvîntului
a cărui primă silabă

tocmai o spui,
copacii – umbre de lemn
ale vinelor tale,
rîurile – mişcătoare umbre
ale sîngelui tău,
şi pietrele, pietrele – umbre de piatră
ale genunchiului meu,
pe care mi-l plec în faţa ta
şi mă rog de tine,
naşte-mă. Naşte-mă.

* * * [Eu te-am rupt pe tine din aer]

Eu te-am rupt pe tine din aer,
zeitate melodioasă, subţire,
ca să-mi trec inelul braţului meu
în jurul mijlocului tău nervos,
        ca un deget.
O, revărsare de mirosuri suave:
alergare de iepuri; albire de ziuă;
lină topire de lumi ale gheţii !
Alunecare a pletelor, geamănă
cu singurătatea neagră a pământului...
Nu te voi învăţa niciodată
nici un cuvînt din limba după-amiezelor.
Nu-ţi voi destăinui niciodată
nici un adevăr al nemişcărilor.
Rămîi deci cu mine, rămîi,
într-una curgînd
        peste bolovanii albaştri
ai ochilor,
pe sub sălciile arămite de toamnă
ale coastelor,
şi-adormi tu, adormi
sub cortul şuierător al trupului meu,
visînd că eşti trează.

DOUĂ CÎNTECE

I

Întorc timona lemnului de stele
şi spiritele vin şi nu vorbesc
şi rătăcite scapă-n simţurile mele.
Şi pot să te-ntîlnesc, ce lung îţi e
părul desfăşurat şi nefiresc
încît el este corpul meu
adevărat şi nedumnezeiesc.
Şi nu deosebesc decît copacii
care-ţi păstrează amintirea-n verde
stînd neclintiţi asemeni unui om
cînd inima, fără auz, o pierde.

II

Şi piatră albă; ziua-n faţa mea.
Creez deodată-atîtea întîmplări
în care numai trupul meu rămîne
ţărm nemişcat al nevăzutei mări.
Vor fi trecut pescarii tineri azi
pe unde-am fost eu altădată şi-am lăsat
doar umbra de sandale pe nisip
şi aerul doar cu mirosul lor amestecat.
Eu am găsit un loc de luptă-aici
şi m-am oprit şi-am ancorat corăbii
şi-n fiecare noapte voi muri privind
cum viaţa se-alungeşte peste săbii.

DUREROASA NINSOARE

Cu o nepăsare, cu o absenţă
mi-ai rupe privirile, şi ele –
un ochi verzui de apă, un ochi fugitiv
de oglindă –
nebune-ar căuta să se sprijine,
şi nu ar găsi.

Iarna ce-asmute prin aer
înfometatele vînturi, purtînd
în vîrfuri capete de lup,

mi-ar muşca privirile rătăcitoare,
mi-ar smulge din ele
trupurile tale iubite-ndelung,
mîngîiate, adulmecate, văzute.

Şi-ar cădea peste oraş,
peste linii ferate,
peste păduri, peste fluvii
o dureroasă ninsoare de trupuri
străvezii, suave, imaginare,
şi nimeni
nu le-ar bănui.

Numai eu, căutîndu-te-n lume,
mi-aş ridica ochii orbi şi albaştri
unul peste Kamciatka, peste Groenlanda,
altul peste Atlantic, peste Pacific...

VERBELE NEBUNE

Verbele nebune aleargă după tine,
şi respiraţia ninsorii
le scrie în aer.

Verbele nebune
ajung din urmă tăcerea,
îmbrăţişează ramurile goale,
schiază pe melancolia ta.

Verbele nebune
au o aurora a lor boreală
care poate fi zărită,
aleargă, aleargă tot timpul
şi te-nconjoară şi se subţie
în jurul tău
şi te pîndesc să te apropii
de ora pe care ţi-am dăruit-o ţie
pentru totdeauna.

Verbele nebune
vor să te lege de ea
ca de un stîlp înflăcărat.

Glasul meu nu mai are
nici o putere asupra lor.
Verbele nebune
îşi urmează singure destinul.

ORAŢIE DE NUNTĂ

Orizontu-şi bate albele vertebre,
Se ating cu clinchet iederele frunţii,
Mîngîi lins, cu palma, îngheţate febre,
Trec prin paturi albe,
mosafir la nupţii.

Alungînd zăpada cu mişcări piezişe,
În clepsidra mîinii mi-a-ngheţat nisipul
Şi te strig, şi-aceste reci acoperişe
Tremură-n ninsoare,
înmulţindu-ţi chipul.

EURIDICE

Aerul se mai emoţiona încă
în jurul tău,
tulburînd vederea orelor acele,
cînd înnoptarea venea alunecînd
pe roata inimii mele.

Şi glasul ţi se rupea sub sărutul
pe care ţi-l da ne-nceput începutul.
Facle şi torţe şi flăcări şi focuri
ţi se-aprindeau în ochi,
cerîndu-se stinse
de norul feţii mele, plumburiu şi greu
trecînd pe chipul tău,
ca-n piscurile ninse.

Îţi mai ţineam cu braţul încă
viaţa ta de viaţa mea lipită,
risipa dragostei nerisipită,
secunda înnodată de clipită.

Paşi, rîsete, poveşti silabice, istorii,
destăinuiri, speranţe – voi
eraţi într-adevăr adevărate
în jurul celor doi din iarna cînd
un aer scînteind, pe lîngă tine
va fi trecut. Va fi trecînd...

O IEDERĂ SĂ FII

Mi-ar fi plăcut să fii mai bine-o plantă.
O iederă să fii lîngă obrazul meu,
        sunînd,
cînd reci curenţii serii vin în pantă
din cerul rezemat pe-un singur gînd.
Să-ţi fi ştiut căldura, lîngă coastă,
de frunză tremurîndă şi lucind,
să fie-un singur trunchi secunda noastră
pe două ramuri luna sprijinind.
Şi foşnetul oraşului,
        mai altul şi mai smuls
ca marea din culoare, jos la diguri,
să fi bătut oprind cu un impuls
stîlpii tăcerii-naintînd, nesiguri.
S-aud cu-o frunză, cu o rădăcină,
mi-ar fi plăcut un anotimp sever,
cînd ultimele gheţuri se dezbină
în ele însele. Şi nu au loc şi pier.

PASĂRE TRECÎND PRINTR-UN NOR

Un sunet mă-nconjura şi mă ducea cu el
pe deasupra oraşului, departe,
pe sub norul cerului străbătut
de fîşii alunecătoare de noapte.
Voci joase vorbeau atît de încet
încît adormeam
        şi mă trezeam între două vocale,
partea nevăzută a insului meu
iluminîndu-se de focuri bengale.
Ferestrele se stingeau mai multe deodată
şi-atît de iute că-mi părea
că se scufundă oblic în zare
memoria cu dimineţi împietrite în ea.
Rămînea deasupra numai strigătul,
        numai el
ca un jet de apă nemaicăzînd,
dar orizontul înainte de zori ridica,
felin, pupilele verzi ale ierbii, arzînd.

MUZICA

Muzica mă apropia de lucruri,
punea un arc între mine şi ele
şi puteam să cad de departe, din sfere,
fără să-mi frîng nici un mădular,
fără să-mi pierd nimic din putere.

Muzica alegea din mine, ca un magnet,
sentimentul arămiu, sentimentul violet.
Le ridica în sus ca pe nişte fire
de iarbă-n încolţire.

Şi cine veghea putea să zărească
un cîmp arămiu, un cîmp violet,
deasupra cărora se desface, încet,
şirul nocturn
        al stelelor palid-albastre,
sub care,
tîmplă lîngă tîmplă,
coastă lîngă coastă,
se-mbrăţişară
vieţile noastre.

VECHI CÎNTEC SOLDĂŢESC

M-apasă luna peste faţă,
peste piept, peste memorie,
cu greutăţi de platină, pînă cînd
scap din mînă steagul de glorie.
Pînă cînd îmi îndoi genunchiul,
cu strigăt de ample rupturi,
ca un viaduct ascuţindu-se,
şi plouînd cu pietre peste păduri.
Pînă cînd îmi ridic călcîiul
pe care-l apăsam pe ora ta,
pînă cînd se-nnegreşte singurătatea
care mă arginta.

TRIST CÎNTEC DE DRAGOSTE

Numai viaţa mea va muri
pentru mine-ntr-adevăr,
cîndva.
Numai iarba ştie gustul pămîntului.
Numai sîngelui meu îi e dor,
într-adevăr,
de inima mea, cînd o părăseşte.
Aerul e-nalt, tu eşti înaltă,
tristeţea mea e înaltă.
Vine o vreme cînd mor caii.
Vine o vreme cînd se-nvechesc maşinile.
Vine o vreme cînd plouă rece
şi toate femeile poartă capul tău
şi rochiile tale.
Vine şi o pasăre mare, albă,
care ouă pe cer luna.

DUPĂ-AMIAZA UNUI CÎNTEC

Sprijineam dungatul aer
între ochii tăi şi-ai mei,
sprijineam dungatul aer
al acelei după-amiezi
cu frunze galbene-verzi.

Între dulcile timpane,
sprijineam un sunet lung.
Degetele diafane
îl ating şi parcă smulg,
din fiinţa auzită a secundei
de atunci,
trupurile noastre lungi.

Ce frumoase şi ce line,
fulgerate-n înălţime,
şi cu mantii lungi de nori,
cu stele la subţiori...

LA CEASUL CU ARLECHINI

Era o sferă de marmură brună, din care,
la ora plecării,
se năluceа Pierrot ondulat,
vestind spirale şi arcuri de mădulare,
muzical, peste timpul din noi scrijelat.

Ding-ding lîngă soarele aprig,
ding-dong lîngă soarele-ncet,
dang-dang lîngă soarele palid,
dong-dong lîngă cel violet.

Şi ora pleca, smulgîndu-se-n salturi
din pergamentul cu taine,
de sub litera ştearsă şi lină...
O, izbucneam săgetat
atît de iute-n înalturi,
că mă preschimbam în lumină.

Ding-ding lîngă soarele aprig,
ding-dong lîngă soarele-ncet,
dang-dang lîngă soarele palid,
dong-dong lîngă cel violet.

VLAICU ZBURÎND

Treceau maşini şi iuţi gabriolete
pe firele auzului diurn,
iar clipele se derulau încete
ducînd cu ele-un coif,
        o spadă şi un turn.

Săreau de pe trotuare frunze lucii
spre-un arbore mai pur şi mai perfect,
care din cînd în cînd părea că este
într-adevăr sub cerul drept.

Trecea un avion cu o lumină
roşcată la aripa nevăzută.
Vîntul c-un val lega-mpreună
toamna venind, vara pierdută.

Voci de bărbaţi pluteau încet pe frunze
spre un timpan mai pur şi mai perfect,
care din cînd în cînd părea că le-nţelege
timbrul distinct, sub cerul drept.

SALT

Dau pătura de aer la o parte,
şi umărul lucios şi ochii-albaştri
îi las înfiguraţi de cerul mare
ţinînd deasupra mea un relief de aştri.

Simt lenea cum mi-alunecă-n prăpăstii,
ciocnind imagini vechi şi zuruind,
pe cînd lovesc fără să vreau, cu palma,
în masca lunii, de argint.

Bat galaxii, în depărtare,
un ritm al unui timp urcînd.
Fac ochii mari – dar numai o secundă,
pînă le trec în amintire, rînd pe rînd.

Mi-e bine şi mă simt stăpîn pe gînduri
ca şi atunci cînd tu veneai, frumoaso, şi
dansau globulele în mine
ca nişte diavoli roşii,
sunînd în noi secunda
ce nu va mai sfîrşi.

ÎNDOIREA LUMINII

I

Încercam să încordez lumina,
asemenea lui Ulisse arcul, în sala
de piatră a peţitorilor.

Încercam să-ndoi lumina
ca pe o ramură a cărei singură frunză
era soarele.

Dar lumina, vibrînd rece, îmi smulgea
braţele,
şi ele-mi creşteau uneori la loc,
alteori, nu.

Încercam să aplec lumina,
s-o frîng pe genunchi, ca pe-o sabie,
dar tăişul ei îmi sărea din mîini,
retezîndu-mi degetele.
O, şi-mi cădeau la pămînt
răpăind,
ca o desfrînată ploaie de primăvară, sau
băteau ca-n tobele prevestitoare de rău.
Şi eu stăteam în aşteptare
şi uneori degetele
îmi mai creşteau la loc,
alteori, nu.

Şi luam lumina în braţe
ca pe un trunchi de copac,
şi-ncercam s-o-nduplec să se lase-ndoită
de mine,
dar ea se clintea doar atît

cît să mă zvîrle cu tîmpla în pietre,
şi cu picioarele fluturînd spre stele,
ca două tuiuri fioroase, vuind
la un coif rostogolit în luptă.

II

Încercam să-ndoi lumina.
Mă atîrnam de ea cu amîndouă mîinile,
şi-n fiece-nserare,
cădeam cu tîmpla-n pietre, scînteind
de izbitură.

Uleiul negru şi greu
al viselor de noapte
în loc de sînge-mi ţîşnea
din fruntea crestată,
şi se-ntindea în jururi ca o pată,
ca un lac în creştere,
întotdeauna cu un singur mal –
osul frunţii mele.

Totul devenea departe
ca inima înainte de moarte.

Totul era mai aproape de mine
decît retina ochiului rănită de lumină.

Stam la marginea unui lac negru
cu un singur ţărm –
(osul frunţii mele)
şi priveam prin el cum priveşti
printr-o lupă.

III

Priveam prin lentila neagră
a visurilor de noapte,
în adîncul pămîntului,
unde soarele cădea fîlfîitor,

teii cădeau peste umbrele lor,

mîinile-mi cădeau lîngă pietrele line,
jumătate în beznă, jumătate-n lumină.

Îmi cădeau pleoapele străbătute
de ceruri străvechi, nemaivăzute.

(O privire se rupea în afară
şi cădea, plutind solitară.)

Lumina cădea în goluri rotunde
despletită-n fiori şi în unde,
se lovea de margini şi neauzit

sunetul adia înnegrit.

IV

Dar adîncul pămîntului e plin de morţi
şi nu e loc, şi nu e loc, şi nu e loc
pentru-ntrebări.

Scheletele morţilor ca nişte rădăcini
strîng miezul pămîntului şi-l storc,
îl storc
de lavă, pînă-şi iese din minţi.

Aici nu e loc niciodată, nu e loc,
nu e loc,
chiar timpul intră-n timp

ca două oglinzi paralele.
Chiar amintirile intră în amintiri,
şi chipul meu din copilărie
are zece ochi
înghesuiţi unul într-altul,
gata s-azvîrle-napoi toate imaginile
într-un şuvoi mortal.

Priveam ameţit,
priveam în miezul pămîntului
atîrnînd de fiece vîrstă
un trup,
din ce în ce mai neîmplinit,
mai făr-de-materie,
ca o ucisă momeală pentru prinderea
anilor.

Aici nu e loc niciodată, nu e loc,
nu e loc.
Lentila neagră a visurilor de noapte
nu-mi arată nici o spărtură
în care-aş putea să-mi întind
şi să-mi odihnesc vreo întrebare.

E miezul pămîntului
plin de Casele morţilor
şi nu e loc, şi nu e loc, şi nu e loc
pentru-ntrebări.

Sunt zece cranii într-un craniu.
Sunt zece femururi într-un femur.
Sunt zece orbite într-o orbită.
Şi totul se ramifică-n jos,
neîntreruptă rădăcină de os
care strînge la sine
moartea neagră, lava neagră,

sîmburele, timpul dus.

V

Încercam să încordez lumina
cînd arcul ei destins deodată
mă azvîrli în sus.

Şi m-am trezit întîi mai lent, apoi
mai iute
şi apoi
fulgerător cum numai gîndul
se-ncheagă-n constelaţii de cuvinte –
da, m-am trezit alunecînd
pe lungile ei suliţi mişcătoare,
cu cozile înfipte-n soare,
cu vîrfurile veşnic alergînd
spre nu ştiu ce, spre nu ştiu cînd.

Şi cum eu însumi fulgeram,
desprins de pe pămînt ca dintr-un nor,
parcă eram şi nu eram
înspre trecut, din viitor,
înspre ce-a fost din ce va fi,
un număr descrescînd
cinci,
patru,
trei,
din zece mii,
sau poate chiar din mii de mii.

VI

Astfel ajungeam din urmă şi treceam
mai departe de spinii luminii,
de vechi imagini rupte din pămînt.

Asemeni fierului de plug ce smulge
şi azvîrle
pe-o muche brazda groasă de pămînt,
lumina taie haosul şi-l umple
cu chipuri, cu imagini, cu seminţe,
pe care-n trecere le-a smuls
din coaja-albastră-a globului
ce l-a arat în timp şi l-a
lăsat în urmă-i, undeva.

Deci mă aflam între imagini
jucînd pe spijele luminii,
atît de dese cum pe mare,
la răsărit, nasc lucioli,
ce-alunecă şi se-ntretaie dînd pe coamă
de-a rostogolul asprii sori,
şi se subţie, se destramă
într-un vîrtej de reci culori,
cu patimă dar şi cu teamă
lucidităţi, dar şi candori,
amestecîndu-le de-o seamă.

Rîzi, ochiule, despică-ţi orizontul
şi fii încăpător şi fii atent, mereu.
Cascada lumii las-o să irumpă
în peştera flămîndă-a sufletului meu.

Şi voi picioare, lin călcaţi pe praguri.
Adolescenţa iată-mi-o-napoi.
Cobor pe propriile-mi trupuri regăsite
ca pe-o scară
şi amintirile au trup,
şi timpul are-altoi.

Şi iată-mi prietenii uitaţi

şi-ntîia mea iubire
şi anul şapte-al vieţii mele regăsit,
şi primul da şi primul nu
şi prima mea uimire
şi aerul de-atunci
în vîrful unei raze-nţepenit.

VII

Am căzut în propria mea inimă
asemenea nisipului în clepsidră.
Am căzut în propria mea inimă de copil
la fel cum se prăbuşeşte-n iarnă un cal.
Am căzut într-o inimă pe care
atingînd-o cu mine însumi
o făceam să existe din ce în ce mai puţin
şi mai stins.
Fiecare bătaie a ei ondula tot mai întins
şi eu înotam, înotam şi fiece lovitură
de braţ împingea,
de jur împrejurul meu, tot mai departe,
ţărmurile.
Şi înotam, înotam
în mijlocul unei mări a candorii,
a singurătăţii, a lucirilor de demult.
Înotam, într-un plutitor
şi transparent ocean, înotam.

VIII

Ce caut, mă-ntrebam, ce caut
pe luciul vechilor candori
printre aceste vîrfuri
de lumină clătinînd
privelişti moarte, destrămate
în spaţii de singurătate?...

E ora mea de-acum, mai vie
decît lumina-n reverie
şi simt miracole cu mult mai mari
în clipele venind decît în anii rari
ai începutului vieţii mele:
romburi, linii
călătorind pe vîrfurile reci
ale luminii...

M-am smuls, deci, din mirajul fraged
rarefiat, ca aerul deasupra stîncii
pe cînd vederea lumii îmi împodobea,
cu încă o sprînceană, ochiul.

IX

Totul pleca de la argintiu în sus.
Frigul, tainele gerului fuseseră abolite.
Adăugam aer aerului, verde – frunzelor,
dragoste – inimilor, cer – ierbii,
dar mai cu seamă încă o prezenţă
prezentului.

Totul se începea din această-mplinire.
Speranţa era mai deasă decît lumina.

Ceea ce învingea devenea real
ca o pregătire solemnă
pentru răsăritul soarelui
văzut de ochiul noului născut.

Totul se întrupa în acel strigăt
ţîşnit din lucruri şi care
împreună cu ele constituia lucrurile.

Te iubesc, strigam, prezent al vieţii mele,
şi strigătul
mi se desfăcea în comete.

Table of Contents

* * *	2
DREPTUL LA TIMP	3
Timp antirăzboinic	9
BASORELIEF CU EROI	10
ENGHIDU	12
AMINTINDU-MI DE RĂZBOI	17
Timpul revelaţiilor	18
ARS POETICA	19
GENEZA POEMULUI	20
QUADRIGA	21
SAVONAROLA	22
TURNARE DE SOARE PE PĂMÎNT	23
INVOCARE	24
* * * [Cum aş putea să-ţi spun întregul adevăr?]	25
SCHIMBĂTORUL DE VITEZE	26
FANTOMA TIMPULUI PIERDUT	27
DESPĂRŢIRE DE O VÎRSTĂ	28
FICŢIUNILE ADOLESCENŢEI	29
TEI NOCTURN	30
DESCOPERIREA STELELOR	31
INIMA	32
BASORELIEF CU ÎNDRĂGOSTIŢI	33
CÎNTEC [Amintiri nu are decît clipa de-acum]	34
ARTEMIS	35
MARELE OCHI AL IERNII	36
ADOLESCENŢI PE MARE	37
FRUNZIŞURI	38

CÎNTEC DE DIMINEAŢĂ 39
CORESPONDENŢE 40
PARCĂ DORMIM ŞI VISĂM, ÎMI SPUSE EA 41
CÎNTEC [Tu ai un fel de paradis al tău] 42
SPIRALĂ ALBASTRĂ, SFÎŞIETOARE 43
* * * [La stînga se-nclina, la dreapta] 44
ÎNSERARE MARINĂ 45
POEM 46
CĂTRE GALATEEA 47
* * * [Eu te-am rupt pe tine din aer] 49
DOUĂ CÎNTECE 50
DUREROASA NINSOARE 51
VERBELE NEBUNE 52
ORAŢIE DE NUNTĂ 53
EURIDICE 54
O IEDERĂ SĂ FII 55
PASĂRE TRECÎND PRINTR-UN NOR 56
MUZICA 57
VECHI CÎNTEC SOLDĂŢESC 58
TRIST CÎNTEC DE DRAGOSTE 59
DUPĂ-AMIAZA UNUI CÎNTEC 60
LA CEASUL CU ARLECHINI 61
VLAICU ZBURÎND 62
SALT 63
ÎNDOIREA LUMINII 64